A rák kockázatot jelent COVID-19 súlyos formája számára! Ne hagyja, hogy a betegség befolyásolja Önt!
És intézkedéseket tehet, megelőzheti és megvédheti magát!
2021. Május

A RÁKRÓL EURÓPÁBAN 2020[2]:

- **2,7 millió új eset (54% férfi)**
- **1,3 millió elhalálozás (56% férfi)**
- **a 65 év feletti személyeket érinti (az új esetek 62%-a és az elhalálozások 76%-a)**
- **több, mint 257 000 személy halt meg tüdőrákban**
- **156 000 személy halt meg vastagbélrákban**
- **kb. 95 000 mellrák okozta elhalálozás (a nőknél fellépő összes elhalálozás 17%-a)**

ROMÁNIA-ban a 2020. évben (a Nemzetközi Rákkutató Ügynökség szerint)

98.886 új eset és 54.486 elhalálozás[4]

Vastagbélrák 12 938 (13.1%)
Tüdőrák 12 122 (12.3%)
Mellrák 12 085 (12.2%)
Prosztatarák 8 055 (8.1%)
Húgyhólyagrák 5 135 (8.1%)
Más rák 48 551 (49.1%)

Összesen 98 886

5 éves túlélési hányad [5]

Tüdőrák
Románia: 11%
EU26: 15%
Prosztatarák
Románia: 77%
EU26: 87%
Mellrák
Románia: 75%
EU26: 83%

A rák előfordulási gyakoriságának előjelzése a nem függvényében és a fő okok az EU országaiban, 2020[3]

Nők 1 237 588 eset
Húgyhólyagrák 35 938 3%
Vastagbélrák 150 366 12%
Hasnyálmirigyrák 47 754 4%
Tüdőrák 113 074 9%
Mellrák 355 457 29%
Petefészekrák 39 414 3%
Méhnyakrák 30 447 2%
Más 465 128 38%

Férfiak 1 444 949 eset
Húgyhólyagrák 121 546 8%
Vastagbélrák 191 053 13%
Májrák 41 912 3%
Hasnyálmirigyrák 47 133 3%
Tüdőrák 205 253 14%
Prosztatarák 355 514 23%
Más 502 538 35%

A rák korai kiszűrése és helyes kezelése kulcsfontosságú a túlélési hányad és az életminőség növeléséhez.[6]

A méhnyakrák időben történő felfedezése esetén a túlélési hányad 90%[7]

A daganatok általi elhalálozások fő okai a 2019. évben

Elhalálozási okok	Elhalálozások száma	Elhalálozás/ 100 000 lakos
A hörgők és tüdők rosszindulatú daganata	9790	44.2
A vastagbél rosszindulatú daganata	3938	17.8
A mell rosszindulatú daganata	3440	15.5
A gyomor rosszindulatú daganata	3057	13.8
A hasnyálmirigy rosszindulatú daganata	2947	13.3
A máj és máj epevezetékeinek rosszindulatú daganata	2839	12.8
A prosztata rosszindulatú daganata	2345	10.6
A végbél rosszindulatú daganata	1671	7.5
A húgyhólyag rosszindulatú daganata	1662	7.5
A méhnyak rosszindulatú daganata	1539	6.9
Az agy rosszindulatú daganata	1443	6.5
K.m.n. rosszindulatú daganatok	1356	6.1
A petefészek rosszindulatú daganata	1030	4.6

A rák általi elhalálozások dinamikája a 200-2019 közötti időszakban, lakóhelyek típusa és nemek szerint [9]

	DAGANATOK ÁLTALI ELHALÁLOZÁSOK					**DAGANATOK ÁLTALI ELHALÁLOZÁSI GYAKORISÁG /100 000 lakos**				
2000	**41290**	21790	19500	23937	17353	**181.0**	173.7	190.0	214.1	149.2
2001	**42750**	22553	20197	25021	17729	**187.6**	173.6	206.1	224.1	152.5
2002	**43191**	22822	20369	25283	17908	**189.9**	182.2	199.3	227.0	154.2
2003	**43676**	23304	20372	25555	18121	**192.4**	186.1	200.1	230.1	156.3

JAVASLATOK A NEOPLÁZIÁS BETEGEK RÉSZÉRE a COVID-19 járvány idején [8]

- Viseljen olyan maszkot, amely eltakarja az orrát és a száját,
- Tartsa be a 2 méter szociális távolságot,
- Beszéljen kezelőorvosával vagy családorvosával a COVID19 elleni oltás lehetőségéről,
- Kerülje a forgalmas helyeket s a gyengén szellőztetett beltereket,
- Mosson gyakran kezet vízzel és szappannal. Ha nincs víz és szappan, használjon kézfertőtlenítő terméket,
- Takarja el az orrát és száját, amikor tüsszent vagy köhög,
- Tisztítsa meg és fertőtlenítse naponta a gyakran érintett felületeket,
- ***Figyeljen bármilyen betegségi tünetre és azonnal vegye fel a kapcsolatot a családorvossal vagy kezelőorvossal.***
- ***Az ön onkológus orvosa megállapítja az onkológiai kezelés folytatását/elhalasztását, ha COVID-19 fertőzése van.***

Az Európai Rákellenes Kódex azért került létrehozásra, hogy tájékoztassa a polgárokat azon intézkedésekre vonatkozóan, amelyeket ezek tehetnek egy rákforma kialakulása kockázatának csökkentése érdekében. [10]

Országos Közegészségügyi Intézet	Egészségügyi Minisztérium	Egészségfejlesztés és - Értékelés Országos Központja	Területi Közegészségügyi Központ Bukarest

2004	**43985**	24116	19869	25799	18186	**194.1**	187.2	203.3	232.8	157.1
2005	**44906**	24790	20116	26292	18614	**198.5**	193.7	204.8	237.7	161.0
2006	**45451**	25223	20228	26597	18854	**201.2**	196.4	207.4	240.8	163.2
2007	**45383**	25310	20073	26753	18630	**201.1**	197.4	206.0	242.6	161.5
2008	**46486**	25986	20500	27705	18781	**206.2**	203.3	210.1	251.5	162.9
2009	**47389**	26339	21050	28110	19279	**210.4**	206.2	215.9	255.5	167.4
2010	**47502**	26470	21032	28259	19243	**211.2**	207.5	216.0	257.3	167.2
2011	**48356**	26955	21401	28718	19638	**215.5**	212.1	219.9	262.2	171.0
2012	**49065**	27217	21848	29171	19894	**219.0**	214.9	224.3	266.8	173.5
2013	**49765**	27943	21822	29410	20355	**222.6**	221.1	224.4	269.5	177.8
2014	**50627**	28488	22139	30141	20486	**227.0**	226.4	227.9	276.9	179.5
2015	**51394**	29134	22260	30366	21028	**230.6**	231.6	229.3	279.1	184.3
2016	**51854**	29208	22646	30735	21119	**233.1**	233.0	233.2	283.0	185.5
2017	**51912**	29183	22729	30587	21325	**233.6**	233.0	234.4	282.0	187.5
2018	**51701**	29191	22510	30325	21376	**232.8**	233.2	232.3	279.6	188.1
2019	**50312**	28355	21957	29478	20834	**227.1**	226.9	227.4	272.4	183.8

KÖNYVÉSZET

[1] Hivatalos honlap:Association of European Cancer League; http://cancer-code-europe.iarc.fr/index.php/ro/despre-cancer/care-sunt-factorii-provocatori-ai-cancerului

[2] Hivatalos honlap: European Commission: https://ec.europa.eu/jrc/en/news/2020-cancer-incidence-and-mortality-eu-27-countries

[3] https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/state/docs/2020_healthatglance_rep_en.pdf - Health at a Glance: Europe 2020 STATE OF HEALTH IN THE EU CYCLE]

[4] Honlap: International Agency for Research on Cancer - IARC https://gco.iarc.fr/today/data/factsheets/populations/642-romania-fact-sheets.pdf

[5] Forrás: State of Health in the EU România. Az ország 2019. évi profilja az egészséget illetően: https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/state/docs/2019 chp romania romanian.pdf

[6] A COVID-19 járvány hatása a krónikus betegek orvosi szolgáltatásokhoz való hozzáférésére vonatkozóan: https://health-observatory.ro/wp-content/uploads/2020/10/Raport_ORS-impact_pandemie_cronici_2020.pdf (16-17 old.)

[7] Honlap Roche.com Cervical Cancer https://www.roche.com/dam/jcr:1dfc38ea-c48b-4c8e-a292-16a874c1414e/Cervical%20cancer%20infographic%20September%202016 Pharma.pdf

[8 Forrás Hivatalos honlap National Cancer Institute (NIH) https://www.cancer.gov/about-cancer/coronavirus/coronavirus-cancer-patient-information

[9] Országos Közegészségügyi Intézet , Népegészségügyi Statisztikák és Tájékoztatás Országos Központja: https://cnsisp.insp. gov.ro/wp-content/uploads/2021/01/MORTALITATEA-GENERALA-2019.pdf (10-12 old.)

[10] Hivatalos honlap: Association of European Cancer League ; http://cancer-code-europe.iarc.fr/index.php/ro/despre-cancer/ce-este-cancerul